

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. július 2.
(OR. en)

9338/20

**Intézményközi referenciaszám:
2020/0132 (NLE)**

**SOC 438
EMPL 340
EDUC 267
ECOFIN 555
JEUN 56**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2020. július 2.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2020) 277 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS AJÁNLÁSA Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítéséről és az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2020) 277 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2020) 277 final

Brüsszel, 2020.7.1.
COM(2020) 277 final

2020/0132 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítéséről

és

az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről

{SWD(2020) 124 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” című tanácsi ajánlásra irányuló javaslat Ursula von der Leyen, a Bizottság elnökének szakpolitikai kötelezettségvállalásához kapcsolódik, bejelentésére pedig a 2020. január 14-i, „A méltányos átállást szolgáló erő szociális Európa” című közleményben került sor¹. A javaslat a **szociális jogok európai pillére** negyedik alapelve, „a foglalkoztatás aktív támogatása” folyamatban lévő végrehajtásának fontos részét képezi. Ez a Bizottság által a fiatalok foglalkoztatásának ösztönzése érdekében javasolt és az „Ifjúsági foglalkoztatási támogatás: Út a munka világába a következő generációk számára” című közleményben² ismertetett intézkedések sorának része.

Az **ifjúsági garancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlást** 2013-ban fogadták el a legutóbbi gazdasági válságra és az abból eredő az ifjúsági (vagyis a 15 és 24 év közötti fiatalokat érintő) munkanélküliségi rátára adott válaszként. Az ifjúsági munkanélküliségi ráta az EU-ban átlagosan igen magasra, 24,4 %-ra emelkedett, és egyes tagállamokban az 50 %-ot is meghaladta. A munkanélküli fiatalok mellett 6,5 millió 15–24 éves fiatal nem állt foglalkoztatásban és ugyanakkor oktatásban vagy képzésben sem részesült (NEET).

Elindítása után hét évvel **az ifjúsági garancia EU-szerte megvalósult, azonban továbbra is vannak kihívások**. Évente több mint 3,5 millió fiatal kap állásra, további oktatásra, szakmai gyakorlatra vagy tanulószereződéses gyakorlati képzésre vonatkozó ajánlatot az ifjúsági garancia keretében. A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (amelyre az EU összesen 9 milliárd EUR összegű hozzájárulást különített el³) az Európai Szociális Alap által nyújtott beruházásokkal kiegészülve a program végrehajtását támogató **fő uniós pénzügyi forrás**. Az ifjúsági munkanélküliségi ráta és a NEET-fiatalok aránya is jelentős mértékben csökkent. A Covid19-világjárvány előtt az ifjúsági (15–24 évesekre vonatkozó) munkanélküliségi ráta a 2013. évi átlagosan 24,4 %-os csúcstérletről 14,9 %-ra esett vissza. A javuló makrogazdasági környezet bizonyára szerepet játszott ebben, de egy nemrégiben megjelent tanulmány szerint az ifjúsági garancia és az európai finanszírozás együtt lehetőségeket teremtett a fiatalok számára, valamint elindította az állami foglalkoztatási szolgálatok és az oktatási rendszerek strukturális reformját a tagállamokban⁴.

Azonban ezt az egyértelmű előrelépést veszélybe sodorja a **Covid19-világjárvány** és annak gazdasági hatása. A Bizottság 2020. tavaszi gazdasági előrejelzése szerint az EU gazdasága 2020-ban 7,4 %-kal fog zsugorodni. Ez lesz az EU történetének legsúlyosabb recessziója, és azok a fiatalok, akik most lépnek be a munkaerőpiacra, nehezebben tudják majd biztosítani

¹ A Bizottság közleménye – „A méltányos átállást szolgáló erő szociális Európa”, COM(2020) 14 final.

² A Bizottság közleménye – „Ifjúsági foglalkoztatási támogatás: Út a munka világába a következő generációk számára”, COM(2020) 276 final.

³ Az ESZA-rendelet (1304/2013/EU) 22. cikkének megfelelően ez az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés számára elkülönített forrásokból és a megfelelő mértékű ESZA-támogatási komponensből áll.

⁴ Tanulmány a fiatalok foglalkoztatását segítő ESZA-támogatás értékeléséről – végső jelentés, 2020. március.

első munkahelyüket⁵. A korábbi válságok azt mutatják, hogy a válságok valószínűleg a fiatalokat sújtják leginkább. A fiatalokat bocsájtják el az elsők között. A fiatalok gyakrabban dolgoznak az informális gazdaságban vagy nem hagyományos formájú foglalkoztatásban, és kevés szociális védelmet élveznek, vagy akár teljesen nélkülözniük kell azt. A fiatalok aránytalanul nagy számban foglalkoztatják a világjárvány által sújtott ágazatokban (például az idegenforgalomban, a mezőgazdasági idénymunkák ágazatában, valamint a kis- és nagykereskedelemben, ahol a nők is felülreprezentáltak), amelyekben a távmunka nem lehetséges. Továbbá sokan még mindig szenvednek a korábbi gazdasági recesszió következményeitől, és most ki vannak téve egy globális gazdasági válság kockázatának.

Ezért fontos az ifjúsági garancia azonnali megerősítése a Covid19-válság hatásainak enyhítése és az újabb ifjúsági munkanélküliségi válság megelőzése érdekében. A javaslat a 2013-as ifjúsági garancia **hét évig tartó végrehajtása során felgyült tapasztalatra és tanulságokra épít**, valamint tekintettel van **a munkaerőpiac, valamint a digitális átállás és a zöld átállás változó valóságára**.

A tanulságokat levonva többek között az állapítható meg, hogy az ifjúsági garanciának **szélesebb célcsoportot kell megszólítania és inkluzívabbá** kell válnia. Az Unióra vonatkozó összesített eredmények együttesen azt mutatják, hogy az ifjúsági garancia jelenleg még nem éri el a NEET-fiatalok többségét, valamint hogy a regisztrált fiatalok sok esetben az előirányzott 4 hónapnál később kapnak ajánlatot. Még mindig túl sokan vannak azok, akik megélhetési nehézségekkel küzdenek vagy foglalkoztathatósági akadályokba ütköznek. Számos fiatal – akiknek nagy része hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkezik – nem fér hozzá minőségi oktatáshoz és képzéshez, és az iskolából a munkába történő átmenet során akadályokkal szembesül. A foglalkoztatási többlet nem egyenlően oszlik meg a tagállamok és a régiók között⁶, és a fiatal népesség egyes csoportjai aránytalanul hátrányos helyzetben vannak (pl. az alulképzett, a vidéki vagy távoli területeken élő⁷, a fogyatékkal élő, a migráns háttérű vagy etnikai kisebbségekhez tartozó fiatalok, például a romák)⁸.

Míg a fiatal munkanélküliek átlagos aránya 2020 elejéig csökkent, **a legtöbb tagállamban nem változott, vagy éppen emelkedett az inaktív fiatalok aránya**. A munkanélküli fiatalokkal ellentétben az inaktív fiatalok nem is keresnek állást például saját betegségük vagy fogyatékkal élő fiatal életét nehezítő akadályok miatt, mert gyermeket vagy eltartott felnőttet gondoznak, vagy egyéb személyes, illetve családi felelősségek hárulnak rájuk.

⁵ Európai gazdasági előrejelzés – 2020. tavasz. Institutional paper 125. szám, 2020 május. Európai Bizottság.

⁶ Egyenként nézve bizonyos tagállamok jobban teljesítenek (pl. tíz országban a 15 és 24 év közötti NEET-fiatalok több mint fele regisztrált az ifjúsági garancia keretében). A különbségek az eltérő makrogazdasági körülményekre és munkaerőpiaci intézményekre vezethetők vissza, valamint az állami foglalkoztatási, oktatási és szociális védelmi rendszerek eltérő teljesítményére. Ez részben azzal hozható összefüggésbe, hogy a tagállamok ifjúsági garanciái jellemzően a könnyebben elérhető és aktivizálható NEET-fiatalokra összpontosítottak, valamint hogy a tagállamok által bejelentett adatok nem feltétlenül fedik le az összes támogatott fiatalot. A NEET-fiatalok továbbá heterogén csoportot alkotnak, és vannak köztük olyan fiatalok is, akik esetében gyors változások figyelhetők meg (a munkák között, vagy a tanulmányok befejezése és a munkavállalás között rövid idő telik el).

⁷ Különösen az EU legkülső régióiban élő fiatalok helyzete jelent kihívást. Ezekben a régiókban az EU többi részéhez képest jóval magasabb az ifjúsági munkanélküliségi ráta és a NEET-fiatalok aránya, továbbá kevesebb lehetőség van a fiatalok számára.

⁸ A különböző tagállamokban a fiatalok (beleértve a migráns háttérű fiatalokat is) munkaerőpiaci helyzetéről részletes információk és adatok a bizottsági szolgálati munkadokumentumban találhatóak; SWD(2020)124.

A NEET-fiatalok körében az évek során a **nemek közötti különbség** is nőtt. 2013-ban az EU-ban a különbség átlagosan 3,2 százalékpont volt, 2019-re pedig 3,8 százalékponttal emelkedett⁹. Az inaktivitás is gyakoribb a női NEET-fiatalok körében¹⁰. Emiatt a **nemi dimenziót** meg kell erősíteni. A konkrét tudatosság-növelő és kommunikációs kampányok már fiatal korban ellensúlyozhatják a nemi sztereotípiákat, és ösztönözhetik a fiatal nőket arra, hogy oktatási útvonalak és foglalkozások szélesebb köréből válasszanak. A fiatal nőknek tanácsadás, iránymutatás és mentorálás biztosításával lehet támogatást nyújtani, amelyeknek köszönhetően nem csak képességeiket, hanem jogukat is megismerik. Ide tartozik az érdekérvényesítés, valamint az oktatással és a karrierrel kapcsolatos nemi sztereotípiák elleni fellépés. Ezen a téren az előkészítési szakaszban végzett munka az érintetteknek valamely támogató szociális szolgáltatást (gyermekgondozási, egészségügyi és pszichológiai támogatást) nyújtó szervezetekhez történő átirányításán alapul.

A **fogyatékossgal élő fiatalok** körében jelentősen alacsonyabb a foglalkoztatási arány, mint a fogyatékossgal nem rendelkezők körében, és a fogyatékossgal nem rendelkező fiatalokhoz képest nő a foglalkoztatási különbség¹¹. Az inkluzív oktatás és képzés, az akadálymentesítés és az észszerű alkalmazkodás biztosítása, valamint a fogyatékossgal kapcsolatos munkahelyi sztereotípiák leküzdése segít a fogyatékossgal élő fiatalok munkaerőpiaci részvételének ösztönzésében.

Európa **demográfiai helyzete** változóban van. Az előregedés miatt Európa számos vidéki térségében a népesség fogyatkozása figyelhető meg. A kettős átállásban rejlenek ugyan lehetőségek, ám ezek a folyamatok nem automatikusak, és önmagukban nem feltétlenül lesznek elegendők a vidéki és a városi fiatalok közötti szakadék áthidalásához. A vidéki és/vagy távoli területeken élő fiataloknak – különösen azoknak, akik más szempontból is hátrányos helyzetben vannak – célzott támogatásra lesz szükségük, továbbá javítani kell ezeken a területeken az infrastruktúrát és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Ezek az intézkedések lehetőségeket teremtenek e régiókban, és segítenek megakadályozni a képzett munkaerő elvándorlását és a további népességcsökkentést. A hátrányos helyzetű városi területeken élő fiatalok pedig továbbra is sajátos nehézségekkel szembesülnek a munkaerőpiaci integráció terén¹².

Emellett a **munka világa is változóban van**. A folyamatban lévő fejlesztések, például a termelés és a szolgáltatások digitalizációja folyamatosan alakítja a munkaerőpiacokat. Gyakoribbak a munkahelyváltások, és sok fiatal sodródik a foglalkoztatás és a

⁹ A NEET-fiatalok aránya 10 százalékponttal magasabb a nem az EU-ban születettek, mint a helyi születésűek körében. A nem az EU-ban született fiatal nők körében a NEET-fiatalok aránya kétszer akkora, mint a helyi születésű fiatal nők körében. Lásd: SWD (2017) 286 final/2, A román integrációjára vonatkozó mutatók eredménytáblája (2011–2016). 10 %-ról 15 %-ra emelkedett azoknak a 6–15 éves roma gyermekeknek és fiataloknak az aránya, akik szegregált iskolai osztályokba járnak (vagyis olyan osztályokba, ahol „minden osztálytársuk roma”).

¹⁰ Ez valószínűleg azzal függ össze, hogy az inaktív NEET-fiatalok körében vannak olyan személyek, akik gondozási feladatokat látnak el – gyermeket vagy felnőttet gondoznak, vagy egyéb személyes vagy családi felelősségek hárulnak rájuk –, és a nők ebben a csoportban jellemzően felülreprezentáltak. A nők körében több mint ötször gyakrabban fordul elő, hogy az inaktivitás gondozási feladatokra vezethető vissza (55,2 %), mint a férfiak körében (10,6 %).

¹¹ A 2016-os SILC-adatokat felhasználó ANED szerint a 20 és 29 év közötti, fogyatékossgal élő fiatalok foglalkoztatási aránya valamivel 45 % alatt volt.

¹² Ilyen például a lakóhely miatti megbélyegzés, a közszolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés vagy a vállalkozások korlátozott jelenléte. Ezek az akadályok még hangsúlyosabban jelennek meg abban az esetben, ha e városi területeken a népesség nagy részét migráns háttérű emberek alkotják, és szoros kapcsolatban állnak az oktatási rendszer kapcsán felmerülő kihívásokkal.

munkanélküliség, illetve az inaktivitás között, vagy nem tud kilépni a foglalkoztatás bizonytalan, nem hagyományos formáiból. A fiatalok különösen felülreprezentáltak a nem hagyományos foglalkoztatási formákban, például a platformalapú munkavégzés vagy az ideiglenes munkavégzés területén, ahol adott esetben nem érhető el megfelelő szociális védelem. A fiatalok esetében továbbá magasabb a kockázata annak, hogy az automatizálás következtében elveszítik munkájukat, mivel a pályakezdő állásokban jellemzően nagyobb arányban vannak jelen az automatizálható feladatok.

Továbbá a **digitálisabb és zöldebb gazdaságra történő párhuzamos átállás** új lehetőségeket jelent majd, mivel ezekben az ágazatokban nagyobb valószínűséggel jönnek létre munkahelyek. Ehhez azonban az kell, hogy a fiatalok rendelkezzenek a változó munkahelyi követelményekhez való alkalmazkodáshoz szükséges megfelelő készségekkel. Várhatólag növekszik majd a digitális készségek, a zöld átálláshoz szükséges készségek, valamint a humán készségek (például a vállalkozói és az életpályamenedzsment-készségek) fontossága. Ha most beruházunk a fiatal európai polgárok emberi tőkéjébe, az segíti majd Európa tartós szociális piacgazdaságait: az aktív, innovatív és szakképzett munkaerő ugyanakkor Európa globális versenyképességének is az előfeltétele.

Mindezek fényében e javaslat célja a szakpolitikai keretrendszer átdolgozása a **fiatalok foglalkoztathatóságának jobb támogatása és a fiatalokat érintő újabb munkanélküliségi válság elkerülése** érdekében. E célok elérése érdekében a javaslat:

- biztosítja, hogy **valamennyi 30 év alatti fiatal** a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négyhónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön. **Az ifjúsági garanciának ez az ambiciózus kiemelt célja** továbbra is érvényes, ám az érintett **életkori csoport bővítésének** köszönhetően a 25–29 éves fiatalokra is kiterjed¹³.
- Ez a módosítás arra reagál, hogy az iskolából a munka világába történő átmenet és a fenntartható munkaerőpiaci integráció a munka és a megkövetelt készségek változó jellege miatt tovább tart. A javaslat megfelel a fennálló nemzeti gyakorlatoknak: a fiatalokkal kapcsolatos intézkedések és programok jellemzően 29 éves korig érhetőek el a fiatalok számára, és a tagállamok nagy része már most is a célcsoport részének tekinti a 25–29 éves fiatalokat¹⁴. A módosítás emellett arra is reagál, hogy a Covid19-világjárvány következtében beálló gazdasági visszaesés során a 25–29 éves fiatalok jelentős része válhat munkanélkülivé és szorulhat támogatásra.
- **megkülönbözteti azokat a fiatalokat, akik ideiglenesen tartoznak a NEET csoportba** (akik sok esetben magasán képzettek, munkatapasztalattal rendelkeznek, vagy adott esetben a Covid19-világjárvány miatt veszítették el munkájukat, vagy a tanulmányaikat befejezve a válság alatt próbálnak belépni a munkaerőpiacra) a

¹³ A 2019-re vonatkozó éves átlagokkal számolva, és tekintettel arra, hogy a tagállamok nagy része már elfogadta a 15–29 éves korosztályra történő kiterjesztést, a megcélzott NEET-fiatalok abszolút száma körülbelül 8,2 milliőről 9,4 millióra emelkedett, ami közelítőleg 14 %-os növekedést jelent csak.

¹⁴ A tagállamok többsége 2014 januárjában indította el nemzeti ifjúsági garanciarendszerét. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés nyújtotta lehetőséggel élve a tagállamok – már a bevezetésekor vagy fokozatosan – kiterjesztették programjaikat a 25–29 éves fiatalokra. Az ifjúsági garancia jelenleg csak Belgiumban, Dániában Írországon, Franciaországban, Luxemburgban, Magyarországon, Hollandiában, Ausztriában, Romániában és Svédországban korlátozódik a 15–24 éves fiatalokra. A többi 17 tagállamban a 15 és 29 év közötti korcsoport számára elérhető.

tartósan a NEET-csoportban tartozó fiataloktól (akik sok esetben kiszolgáltatott csoportok tagjai, alacsony képzettségűek, és különleges erőfeszítésre van szükség esetükben). Ennek köszönhetően a két csoport személyre szabottabb és célzottabb módon közelíthető meg, tekintettel arra, hogy az utóbbi csoportnak valószínűleg több támogatásra van szüksége.

- **háttértől függetlenül több fiatal ér el és aktivizál, különös tekintettel a nőkre,** így biztosítva azt, hogy senki ne maradjon le. Ez olyan továbbfejlesztett és célzottabb tudatosságnövelési és kommunikációs kampányokkal érhető el, amelyek többek közt a vidéki vagy távoli térségekre és a leginkább kiszolgáltatott szociális csoportokra jellemző kihívásokkal foglalkoznak.
- támogatni kívánja a fiatalokat a munkatapasztalat szerzésében és **a munka változó világában szükséges megfelelő készségek** elsajátításában, különös tekintettel a zöld és a digitális átállás szempontjából releváns és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő készségekre és tapasztalatokra. Ezért fontos megfelelő figyelmet és tanácsadást biztosítani a fiatalok számára a szakmai kilátásokról és a munkaerőpiaci igényekről.

Mivel ma a munkahelyek több mint 90 %-ához szükségesek digitális készségek, a Bizottság felmérné minden olyan NEET-fiatal digitális készségeit, aki a Lakossági Digitális Kompetenciakeret (DigComp) használatával és a hozzáférhető (ön)értékelési eszközök felhasználásával regisztrál, biztosítva, hogy az azonosított hiányosságok alapján **minden fiatal számára elérhető lesz a digitális készségeket fejlesztő célzott előkészítő képzés.**

Általánosságban **rövid, gyakorlatias, a fiatalok esetében konkrétan szükséges készségekhez kapcsolódó előkészítő képzéseket** javasol, amelyek az egyik legfontosabb sajátosságnak tekinthetők az ajánlat kihasználását megelőző előkészítési időszakban történő aktivizálás terén. Az ilyen gyakorlati képzés az első lépés lehet a teljes szakképzési tanfolyam felé vezető úton, betekintést adhat a munka világába, vagy kiegészítheti a meglévő oktatási vagy munkatapasztalatot még azelőtt, hogy az érintett fiatal kihasználná az ajánlatot. E bevezető képzés nem hosszabbíthatja meg a négy hónapos előkészítési időszakot. A képzést rövid, informális jellege különbözteti meg a tényleges ajánlattól.

- több intézkedéssel **továbbra is rövid távú támogatást nyújt a fiatalok foglalkoztathatósága érdekében:** ideiglenes, rövid távú munkamegállapodások, célzott bértámogatások és az önfoglalkoztatás előmozdítása. A **tanulószerződéses gyakorlati képzést** is támogatni kell, mivel olyan munkákra készíti fel a fiatalokat, amelyek iránt nagy a kereslet, és így stabil munkaerőpiaci integrációt biztosít. A gazdasági visszaesés során meg kell erősíteni az ilyen jellegű képzések szerepét, hogy több fiatal élhessen az ilyen ajánlatokkal. Továbbá, mivel a korai iskolaelhagyók és az alacsony képzettségű fiatalok különösen ki vannak téve annak a kockázatnak, hogy hosszú távon a NEET-csoportba kerülnek, **arra kell ösztönözni őket, hogy fejezzék be tanulmányaikat és képzéseiket,** azokat pedig, akik idő előtt léptek ki, vissza kell irányítani az oktatásba vagy a képzésbe. Az ilyen esetekben hasznosak lehetnek az oktatás és a képzés kevésbé formális, rugalmasabb formái.
- biztosítja az ajánlatok **minőségét** azzal, hogy összekapcsolja őket a 2013 óta kidolgozott, a szociális jogok európai pillérével, a minőségi és hatékony tanulószerződéses gyakorlati képzéseket támogató európai kerettel, a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerével, amelyek garantálják többek között a szociális védelemhez való hozzáférést, az észszerű időtartamú próbaidőt, az

egyértelmű írásos szerződést, valamint a munka- és a pihenőidő meghatározását. Ez segít abban, hogy az érintett fiatalok által kihasznált ajánlatok hosszútávon stabilak legyenek¹⁵.

- előmozdítja a fiatalok munkanélküliségének és inaktivitásának **megelőzését** a jobb nyomon követési és korai figyelmeztető rendszereknek köszönhetően, amelyek proaktív módon együttműködnek többek között az oktatási ágazattal és az ifjúsági szervezetekkel.
- elősegíti a **nyomon követést** és az **adatgyűjtést** annak köszönhetően, hogy a fenntartható munkaerőpiaci integráció érdekében nagyobb figyelmet fordít az elhelyezkedést követő támogatásra, és szorgalmazza az ajánlatot igénybe vevő fiatalok nyomon követésének javítását.

E javaslat struktúrája **négy szakaszból** áll (feltérképezés, bevonás, előkészítés és ajánlat):

- A **feltérképezés** szakaszában történik a NEET-fiatalok célcsoportjára vonatkozó alaposabb ismeretek átültetése a szolgáltató specifikus földrajzi kontextusába. Ennek célja a NEET-fiatalok egyéni szinten történő azonosítása, valamint – döntő fontosságú lépésként – azoknak a fiataloknak az azonosítása, akik ki vannak téve a NEET-csoportba kerülés kockázatának. A partnerségeknek és korai figyelmeztető rendszereknek köszönhetően a fiatalok azelőtt részesülhetnek a támogatásban, hogy ténylegesen elveszítenék állásukat vagy inaktívvá válnának. E támogatásra jellemzően még a formális oktatás és képzés során kerül sor.
- A **bevonás** szakaszában történik az egyéni szintű kapcsolatfelvétel a NEET-fiatalokkal, és ekkor épül ki a bizalom. Ez a szakasz átfogó kommunikációs stratégiát foglal magában, amelynek célja a NEET-fiatalok figyelmének felhívása az elérhető támogatásra, és amely figyelmet fordít a nemi sztereotípiákra és – a kiszolgáltatott csoportok elérése érdekében – további konkrét akadályokra.
- Az **előkészítés szakasza** a felelős szolgálatnál történő előzetes regisztrációtól az ajánlat tényleges kezdetéig tart. Ebben a szakaszban kezdődik meg az igények és az azokra adott válaszok összhangba hozása, amihez személyre szabott holisztikus megközelítéseket alkalmaznak, amelyek – az érintett fiatal helyzetétől függően – szolgáltatások széles skáláját fedhetik le. A legfontosabb, hogy a cselekvési tervek magukban foglalják a tanácsadást, az iránymutatást és a mentorálást (ideértve a partnerekhez való átirányítást), szükség esetén az újabb továbbképzést, valamint nagy figyelmet fordítsanak a nemi sztereotípiákra és a kiszolgáltatott fiatalokhoz kapcsolódó konkrét sztereotípiákra.
- A negyedik és utolsó szakasz az állásajánlat vagy a további oktatásra, tanulószerveződéses gyakorlati képzésre vagy gyakornoki képzésre vonatkozó **ajánlat** tényleges kezdete. Az érintett fiatal ezzel kilép a rendszerből.
- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat összhangban van a foglalkoztatással és a készségekkel kapcsolatos létező szakpolitikákkal, és azokra épít.

¹⁵ Az eredményekre vonatkozó hozzáférhető adatok még nem teljeskörűek (az esetek egyötödében, azaz 20 %-ában nem ismert a kilépés oka), azonban biztató képet mutatnak: átlagosan a fiataloknak valamivel több mint a fele áll foglalkoztatásban, vagy vesz részt oktatásban, illetve képzésben az ifjúsági garanciát követő hat hónappal, és ezek az eredmények tartósak (12 és 18 hónappal az ifjúsági garancia elhagyása után is jellemzők).

Az európai helyreállítási terv¹⁶, a NextGenerationEU Eszköz részeként és a **Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön** keresztül (amelynek javasolt összege 560 milliárd EUR) a **REACT-EU** (javasolt összeg: 55 milliárd EUR) további pénzügyi támogatást nyújt majd a fiatalok foglalkoztatása terén. A 2021–2027-es finanszírozási időszakban ezeket az erőfeszítéseket az Európai Szociális Alap Plusz is támogatja 86 milliárd EUR javasolt költségvetéssel. Az ESZA+ támogatja az e javaslatban szereplő foglalkoztatási, oktatási és képzési intézkedések mindegyikét. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap a digitális és zöld átállással összehangolt, jövőbiztos oktatási és képzési beruházásokkal szintén nyújt hozzájárulást. A tagállamok ezenkívül képesek lesznek arra, hogy a strukturális reformok előkészítése és végrehajtása során támogatást szerezzenek a technikai támogatási eszközökből, nevezetesen az oktatási és képzési, valamint a munkaerőpiaci szakpolitikák terén.

A tagállamok **foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó 2019-es iránymutatások**¹⁷ arra kéri fel a tagállamokat, hogy a továbbiakban is kezeljék az ifjúsági munkanélküliség és a NEET-fiatalok problémáját, többek között az ifjúsági garancia teljes körű végrehajtásával.

Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról¹⁸ szóló, 2018. május 22-i tanácsi ajánlás arra hívja fel a tagállamokat, hogy támogassák az alapszintű digitális készségek fejlesztését, valamint a teljes népesség körében javítsák a digitális kompetenciák szintjét. **A digitális oktatási cselekvési tervről szóló bizottsági közlemény**¹⁹ a 2018 és 2020 közötti hároméves időszakra 11 intézkedést határoz meg, amelyeknek célja a tagállamok támogatása a következők terén: a digitális technológiák megfelelőbb kihasználása az oktatásban és a tanulás során, digitális kompetenciák és készségek kialakítása, az oktatás javítása megfelelőbb adatelemzések és előrejelzések révén. Emellett a **„Kompetenciafejlesztési pályák: új lehetőségek a felnőttek számára”** tárgyú, 2016. december 19-i tanácsi ajánlás²⁰ azt javasolja, hogy az alacsony képzettségi és tudásszinttel, illetve kompetenciákkal rendelkező személyek kapjanak lehetőséget arra, hogy a készségek terén elérjenek egy minimális szintet. E javaslat ezt a megközelítést egészíti ki azzal, hogy célzott és személyre szabott kompetenciafejlesztési pályákat kínál a fiatalok számára.

A tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról szóló, 2016. február 15-i tanácsi ajánlás²¹ azt javasolja, hogy a tagállamok kifejezetten támogassák a tartósan munkanélküli személyeket. A javaslat ezt a megközelítést egészíti ki azzal, hogy a fiatalok körében megelőzi a tartós munkanélküliséget.

A harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2016. évi bizottsági közlemény²² emlékeztet arra, hogy kulcsfontosságú a kiszolgáltatott helyzetű NEET-fiatalok – köztük a harmadik országbeli állampolgárságú fiatalok – korai aktivizálása, illetve a velük kapcsolatban végrehajtott korai beavatkozás, amelyek célja e

¹⁶ Közlemény: Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, COM(2020) 456 final, és Közlemény: Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja, COM(2020)442 final.

¹⁷ A Tanács által a 2019. július 8-i (EU) 2019/1181 határozattal, különösen annak 6. iránymutatásával elfogadva.

¹⁸ HL C 189., 2018.6.4., 1–13. o.

¹⁹ A digitális oktatási cselekvési tervről szóló bizottsági közlemény, COM/2018/022 final.

²⁰ HL C 484., 2016.12.24., 1–6. o.

²¹ HL C 67., 2016.2.20., 1–5. o.

²² Közlemény – A harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési terv, COM(2016) 377 final.

fiatalok oktatásba, munkaszerződéses gyakorlati képzésbe, szakmai gyakorlatokba, valamint a munkaerőpiacra való mielőbbi integrációja.

A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló, 2014. március 10-i tanácsi ajánlás²³ útmutatást ad a minőségi szakmai gyakorlatok biztosítására vonatkozóan. Ezenkívül a **színvonalas és eredményes tanulószervezéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről**²⁴ szóló, 2018. március 15-i tanácsi ajánlás 14 alapvető kritériumot határoz meg, amelyeket a tagállamoknak és az érdekelt feleknek a színvonalas és eredményes tanulószervezéses gyakorlati képzés fejlesztése során alkalmazniuk kell. A javaslat a szakmai gyakorlatokra és a tanulószervezéses gyakorlati képzésre vonatkozó ajánlatokat a tanácsi ajánlásokban foglalt minőségi követelményekhez igazítja.

A nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről²⁵ szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlás felkérte a tagállamokat, hogy tegyék meg a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséhez szükséges intézkedéseket. A javaslat ezt a megközelítést egészíti ki azzal, hogy előmozdítja a nem formális és informális tanulás eredményeinek említett érvényesítését.

A korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról²⁶ szóló, 2011. június 28-i tanácsi ajánlás koherens, átfogó, tényeken alapuló szakpolitikákat határoz meg a korai iskolaelhagyás kapcsán. A javaslat „feltérképezési” szakasza – ideértve a hatásos partnerségeket és a korai figyelmeztető rendszereket – szorosan nyomon követi e keret működését.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az **Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért**²⁷ című bizottsági közlemény hangsúlyozza, hogy az EU helyreállítási tervének a fenntarthatóbb, ellenállóképesebb és méltányosabb Európát kell építenie és irányítania a jövő generáció számára, és szorgalmazza az egymással párhuzamosan zajló zöld és digitális átállás felgyorsítását. Javasolja egy új **Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz** bevezetését, amelyet a fenntartható helyreállításhoz elengedhetetlen beruházások és reformok végrehajtásához vehetnek igénybe a tagállamok. A **REACT-EU** elnevezésű új kezdeményezés kiegészíti a tagállamoknak nyújtott kohéziós támogatást. Támogatni fogja a munkavállalókat és kiszolgáltató csoportokat, az oktatási és képzési intézkedéseket, a kkv-kat, az egészségügyi rendszereket, valamint a zöld és digitális átállást, és több ágazatban elérhető lesz. Ez a javaslat a fiatalok foglalkoztathatóságának javítása révén járul hozzá ezekhez a beruházásokhoz.

Az **európai zöld megállapodás**²⁸ az új uniós növekedési stratégiaként az EU-t olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. A fellépés középpontjába a fenntarthatóságot és a polgárok jólétét helyezi. A tisztább és versenyképesebb Európát

²³ HL C 88., 2014.3.27., 1–4. o.

²⁴ HL C 153., 2018.5.2., 1–6. o.

²⁵ HL C 398., 2012.12.22., 1–5. o.

²⁶ HL C 191., 2011.7.1., 1–6. o.

²⁷ Közlemény: Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, COM(2020) 456 final.

²⁸ A Bizottság közleménye – Az európai zöld megállapodás, COM/2019/640 final.

szolgáltató, **körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv**²⁹ célul tűzi a gazdasági növekedés függetlenítését az erőforrás-felhasználástól, amihez többek közt erőteljes hangsúlyt kell helyezni a szükséges készségek megszerzésére, ideértve többek között e készségek szakképzés keretében történő megszerzését is. A környezetbarát és körforgásos gazdaságra történő átállás lehetőséget kínál a fenntartható és munkahelyteremtéssel párosuló gazdasági tevékenységek bővítésére, és ezáltal a helyreállítás támogatására. Tekintettel arra, hogy a gazdaság ökológizálása többféle hatással van a készségekhez kapcsolódó követelményekre, kulcsfontosságú olyan szakpolitikák bevezetése, amelyek támogatják a fiatalokat az új lehetőségek kihasználásában. A javaslat ezt a megközelítést egészíti ki azzal, hogy előmozdítja a zöld gazdasághoz szükséges készségeket.

A folyamatban lévő digitális átalakulás jelentette lehetőségeket és kihívásokat, valamint Európa szakpolitikai reakcióit az **Európa digitális jövőjének megtervezése**³⁰ elnevezésű stratégia vázolja, amely rámutat arra, hogy minden európai érdekekben szükség van az oktatásba, a képzésbe és a digitális készségekbe történő beruházásra. A Bizottság elfogadta az **új európai iparstratégiát**³¹, amelynek célja Európa versenyképességének fokozása az ipar támogatásán keresztül az egyre erősödő globális verseny idején, valamint annak biztosítása, hogy Európa vezető szerepet játszik majd az egymással párhuzamosan zajló zöld és digitális átállásban. A stratégia központi célja a kettős átálláshoz szükséges beruházások, innováció és készségek lehetővé tétele. A kettős átállás olyan munkalehetőségeket biztosít majd, amely az e javaslat végrehajtását is elősegíti.

A **Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért**³² elnevezésű stratégia szintén rávilágít arra, hogy egyre több kkv tapasztal nehézségeket a szükséges képzettséggel rendelkező személyzet rendelkezésre állása terén. A készséghiány különösen súlyos a digitalizáció és az új technológiák esetében. A stratégia hangsúlyozza, hogy az EU tovább segíthet e kihívások kezelésében a képzésekhez való hozzáférés megkönnyítésével és a kkv-k tehetség iránti keresletének és a munkaerőpiaci kínálatnak az összeegyeztetéséhez nyújtott segítséggel. A kkv-k egységes piacra való felkészítésében kiemelt szerepet játszik az üzleti ismereteket és készségeket erősítő vállalkozói oktatás és képzés. A javaslat ki fogja egészíteni ezt a megközelítést. A fiatalok előkészítő képzésben vehetnek részt, ahol vállalkozói készségeiket fejleszthetik a vállalkozói kompetencia keretén (EntreComp) belül kialakított eszközök és modulok felhasználásával.

A **közös agrárpolitika** támogatást nyújt azoknak a fiataloknak, akik a mezőgazdasági ágazatban szeretnének elhelyezkedni, illetve azoknak a fiataloknak, akik vidéki térségekben kezdenek tevékenykedni. A közös agrárpolitika képzéssel, tanácsadási szolgáltatásokkal, valamint indulási és beruházási támogatásokkal is segíti a fiatalokat. A javaslat készségekre vonatkozó dimenziója, különös tekintettel a vállalkozói készségekre, ki fogja egészíteni ezt a megközelítést.

²⁹ A Bizottság közleménye – Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv, COM/2015/0614 final.

³⁰ A Bizottság közleménye – Európa digitális jövőjének megtervezése, COM/2020/67 final.

³¹ A Bizottság közleménye – „Új európai iparstratégia”, COM(2020) 102 final.

³² A Bizottság közleménye – Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért, COM/2020/103 final.

Ezenkívül a **nemi esélyegyenlőségi stratégia**³³ célja, hogy megszüntesse a nemek közötti különbséget a munkaerőpiacon, és növelje a tisztességesen megfizetett, minőségi és fenntartható foglalkoztatáshoz való hozzáférést a nők körében.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 292. cikkén alapszik, melynek értelmében a Tanács ajánlásokat fogad el a Bizottság javaslata alapján, továbbá az EUMSZ 149. cikkére is épül, mely szerint ösztönző intézkedések fogadhatók el a tagállami fellépéseknek a foglalkoztatás terén való támogatása céljából.

Az EUMSZ IX. címe határozza meg az EU foglalkoztatáspolitikai hatáskörét: konkrétan a 145. cikk egy összehangolt foglalkoztatási stratégiáról rendelkezik, a 147. cikk szerint pedig az Unió hozzájárul a foglalkoztatás magas szintjéhez azáltal, hogy támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységét. Az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás terén megmutatkozó alacsony nemzeti szintű munkaerő-piaci teljesítmény kedvezőtlen gazdasági hatással lehet az EU társadalmi és gazdasági kohéziójára, illetve alááshatja azt, ideértve azokat az eseteket is, amikor az alacsony teljesítmény elsősorban a NEET-fiatalként csoportjának kiszolgáltatott helyzetben lévő alcsoportjaihoz köthető.

A javaslat tehát elő fogja mozdítani az Európai Unióról szóló Szerződés (EUSZ) célkitűzéseinek megvalósítását, különös tekintettel a teljes foglalkoztatás, a megkülönböztetésmentesség, a nemek közötti egyenlőség, a társadalmi befogadás és a társadalmi kohézió előmozdítására (EUSZ 3. cikk).

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A foglalkoztatási stratégia kidolgozása során az EU hatáskörébe tartozik, hogy összehangolja a tagállamok munkáját, ösztönözze az együttműködést és támogassa a tagállami intézkedéseket. A tagállamok hatáskörét tiszteletben tartva a javaslat meghatározza e törekvés konkrét tartalmát, és ehhez elsősorban az ifjúsági garancia végrehajtásának hétéves időszakára támaszkodik. A javaslat célja a tagállamokban már meglévő ifjúsági garanciarendszerek végrehajtása a sikeres gyakorlatokra és a levont következtetésekre támaszkodva. Egy időtállóbb és inkluzívabb közös szakpolitikai kereten alapuló, az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás ellen fellépő folyamatos uniós beavatkozás várhatólag jobb szakpolitikai iránymutatást ad a tagállamok számára, és előmozdítja a jobb aktivitási arányokat és a munkaerő továbbképzését az EU-ban, miközben elkerüli a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokkal összefüggésben felmerülő igen magas gazdasági és társadalmi költségeket.

A javaslat emellett abban is segít a tagállamoknak, hogy jobban ki tudják használni az ESZA+ nyújtotta lehetőségeket az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás elleni fellépés érdekében.

A szubszidiaritás elvével összhangban a javaslat ajánlásokat fogalmaz meg, amelyek célja, hogy javítsák a tagállamok ifjúsági garanciarendszereinek végrehajtását, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak a foglalkoztatás és a belső illetékességi körök terén érvényesülő hatáskörét. A javaslat figyelembe veszi, hogy egyes tagállamokban (vagy

³³ A Bizottság közleménye – „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020-2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia”, COM/2020/152 final.

akár regionálisan vagy helyi szinten) különböző helyzetek jellemzők, ami miatt az ajánlások végrehajtásában eltérések lehetnek.

- **Arányosság**

A javasolt intézkedések az elérni kívánt célkitűzésekkel arányosak. A javaslat támogatja a tagállamok által bevezetett ifjúsági garanciarendszereket, és kiegészíti az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás terén tett tagállami erőfeszítéseket. A javasolt intézkedés tiszteletben tartja a tagállamok gyakorlatait és a rendszerek sokféleségét. Teret ad olyan differenciált megközelítésnek, amely megfelel a tagállamok gazdasági, pénzügyi és szociális viszonyainak, az eltérő munkaerő-piaci körülményeknek és az ifjúsági munkanélküliséghez és inaktivitáshoz vezető okok sokféleségének. Figyelembe veszi, hogy a különböző nemzeti, regionális vagy helyi viszonyok miatt az ajánlás végrehajtásában eltérések lehetnek.

A jogi aktus típusának megválasztása

A javasolt eszköz a tanácsi ajánlásra tett javaslat, amely tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elveit. A meglévő európai uniós joganyagra támaszkodik, és összhangban van a foglalkoztatás területén az európai uniós intézkedésekhez rendelkezésre álló eszköztípusokkal. Jogi eszközként jelzi a tagállamoknak az ajánlásban megállapított intézkedések iránti elkötelezettségét, továbbá erős politikai alapot szolgáltat az uniós szintű együttműködéshez ezen a területen, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamok hatáskörét a foglalkoztatási szakpolitikák területén. Elfogadása esetén az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás helyébe lép.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Tárgyaltalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A fent kifejtettek szerint a javaslat az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló 2013-as tanácsi ajánlásból indul ki³⁴. 2014 óta az ajánlás végrehajtásának nyomon követése az **európai szemeszter** keretében történik. A végrehajtás felülvizsgálatára valamennyi tagállam esetében két évente, a Foglalkoztatási Bizottságban (EMCO) kerül sor. Emellett a nemzeti rendszerek kvantitatív nyomon követését évente végzik el a közösen elfogadott mutatórendszer³⁵ alapján. A tagállamok ifjúsági garanciával foglalkozó koordinátorai rendszeresen találkoznak, hogy megvitassák a végrehajtás előrehaladását, a folyamatban lévő szakpolitikai reformokat és releváns projekteket, továbbá a kölcsönös tanulást szolgáló tevékenységekben vesznek részt.

Emellett 2020 elején konkrét konzultációs tevékenységekre került sor, amelyek az ifjúsági garancia tervezésében és végrehajtásában közelről érintett, vagy annak előnyeit élvező érdekelt feleket célozta meg. Jóllehet minden konzultációra a Covid19-világjárvány kitörése és az azt követő gazdasági visszaesés előtt került sor, a résztvevők által adott információk

³⁴ HL C 120., 2013.4.26., 1–6. o.

³⁵ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17424&langId=en>

mindenekelőtt a strukturális aspektusokat érintették, ezért továbbra is relevánsnak tekinthetők³⁶.

A javaslat nagymértékben tükrözi a célzott konzultációk során megismert véleményeket. A konzultációba bevont érdekelt felek – a munkáltatók kivételével, akik a meglévő tanácsai ajánlás végrehajtásának szorosabb nyomon követését szorgalmazták – támogatták az ifjúsági garancia új tanácsai ajánlásra irányuló javaslattal történő megerősítését.

Az ajánlások színvonalának javítására felkért valamennyi érdekelt fél különböző megközelítést javasol, amelyre a javaslat az ajánlatok meglévő minőségi normákhoz és szabványokhoz igazításával válaszol. Reflektál arra a konszenzusra is, miszerint meg kell erősíteni a több érdekelt felett érintő, partnerségen alapuló integrált megközelítést.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A konzultáció eredményeinek felhasználása mellett a javaslat jelentések és tanulmányok széles körére, továbbá a nyomon követéssel, az egymástól való tanulással és az ifjúsági garancia koordinátorainak találkozóival szerzett ismeretekre támaszkodik.

A nemzeti ifjúsági garanciarendszerek kvantitatív nyomon követését évente végzik el a közösen elfogadott mutatórendszer alapján. A fiatalok általános munkaerőpiaci helyzetének (és ezáltal közvetetten az ifjúsági garanciának, valamint a fiatalok NEET-csoportba kerülésének megakadályozását célzó egyéb intézkedéseknek) nyomon követése az uniós munkaerő-felmérésből (LFS) származó adatokon alapuló makrogazdasági mutatókkal történik. A végrehajtási és a nyomon követési mutatók (hosszú távú eredménymutatók) a tagállamok által évente megadott adatokon alapulnak. Az ifjúsági garanciarendszerekben regisztrált fiatalok számára vonatkozó adatokból indulnak ki (mennyi ideig vannak regisztrálva, merre indulnak tovább, amikor kilépnek a rendszerből, és a kilépés után bizonyos idővel hol tartanak). A végrehajtási mutatók az ifjúsági garancia végrehajtásának közvetlen hatását mérik, míg a nyomon követési mutatók az ifjúsági garancia keretében nyújtott ajánlatot követő munkaerőpiaci integráció fenntarthatóságát mérik.

A tagállamok ifjúsági garanciával foglalkozó koordinátorai emellett rendszeresen találkoznak, hogy megvitassák a végrehajtás előrehaladását és kihívásait, továbbá a folyamatban lévő szakpolitikai reformokat és releváns projekteket. A kölcsönös tanulást szolgáló tevékenységekben is részt vesznek. A nemzeti szintű végrehajtás tapasztalatai és értékelése alapján 2018-ban több jelentést is közzétettek. Az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózata kétéves értékelő jelentésében rendszeresen beszámol e szolgálatoknak az ifjúsági garancia végrehajtását érintő kapacitásáról. Az uniós finanszírozást szorosan nyomon követik az ESZA monitoringbizottságai és az éves végrehajtási jelentések; értékelésére rendszeresen sor kerül.

- **Hatásvizsgálat**

A javasolt eszköz (tanácsai ajánlás) iránymutatást ad az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtásával kapcsolatban, de rugalmasságot biztosít a tagállamok számára az intézkedések megtervezése és végrehajtása terén. Hatásvizsgálatra ezért nincs szükség.

³⁶ A tagállamokkal és a legfontosabb érdekelt felekkel folytatott célzott konzultációk részletes eredményei az összefoglaló jelentésben található, amely az e javaslattal párhuzamosan közzétett bizottsági munkadokumentum részét képezi.

Az átfogó szolgálati munkadokumentum³⁷ többek között áttekintést ad az előző gazdasági recessziót követő időszak legfontosabb tanulságairól, valamint az ifjúsági garancia 2013 és 2020 közötti végrehajtása során levont tanulságok átfogó összefoglalását is tartalmazza. E tanulságok a nagyszámú uniós szintű nyomon követésből és értékelésből, továbbá a 2020 elején a célzott konzultációk során kapott visszajelzésből vonhatók le. A konzultációk keretében a Európai Bizottság többek között a civil társadalmat, a szociális partnereket, a nemzeti szinten érdekelt feleket és magukat a fiatalokat szólította meg. Ezek a tanulságok az e javaslatban részletezett intézkedésekben jelennek meg.

A Bizottság értékelte az Európai Szociális Alapból és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéséből finanszírozott ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéseket. Jelen javaslat előkészítéskor figyelembe vette az értékelés eredményeit, valamint az értékelést előkészítő munkát, amelyre 2018-ban került sor.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az ajánláshoz nem lesz szükség további uniós költségvetési vagy személyzeti erőforrásokra.

5. EGYÉB ELEMELK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat szerint a Bizottság a továbbiakban is nyomon követi az ifjúsági garancia végrehajtását, amely során az európai szemeszter keretében együttműködik a tagállamokkal. A felülvizsgálatokra valamennyi tagállam esetében két évente, a Foglalkoztatási Bizottságban kerül sor. A nemzeti ifjúsági garanciarendszerek kvantitatív nyomon követését évente végzik el a közösen elfogadott mutatórendszer alapján. A tagállamok ifjúsági garanciával foglalkozó koordinátorai emellett továbbra is rendszeresen találkoznak, hogy megvitassák a végrehajtás előrehaladását, a folyamatban lévő szakpolitikai reformokat és releváns projekteket, valamint a kölcsönös tanulást szolgáló tevékenységekben vesznek részt.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. pont frissíti a kiemelt célcsoportot, és a 25–29 éves fiatalokra is kiterjeszti az életkori határt. Ezzel a javaslat inkluzívabb lesz, és elismeri, hogy a Covid19-világjárvány következtében beálló gazdasági visszaesés során a 25–29 éves fiatalok jelentős része válhat munkanélkülivé és szorulhat támogatásra.

³⁷ Az e javaslattal párhuzamosan közzétett bizottsági szolgálati munkadokumentum.

A 2–4. pont azt javasolja, hogy a tagállamok erősítsék meg a feltérképezést szolgáló rendszereiket, valamint nyomon követési és korai figyelmeztető rendszerekkel tegyék lehetővé a megelőzést.

Az 5–7. pont ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok részére a tudatosságnöveléssel, a célzott kommunikációval, valamint a kiszolgáltató csoportok elérésének javításával kapcsolatban. Ez megfelelő, ifjúságbarát információs csatornák felhasználásával, valamint minden kommunikációs célra egységesen használt, felismerhető vizuális stílussal érhető el.

A 8–11. pont a profilalkotással, tanácsadással, iránymutatással és mentorálással kapcsolatos ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok részére. A tagállamokat felkéri arra, hogy fejlesszék profilalkotó és a szűrést szolgáló eszközeiket és személyre szabott cselekvési terveiket, amelyek figyelembe veszik a fiatalok preferenciáit és motivációit, az általuk tapasztalt akadályokat és hátrányokat, valamint munkanélküliségük vagy inaktivitásuk okait.

A 12–13. pont ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok számára a digitális készségek előkészítő képzések útján történő fejlesztésével, valamint a tanulási eredmények érvényesítésével kapcsolatban. A tagállamok számára határozottan javasolt, hogy az ifjúsági garanciában regisztrált valamennyi NEET-fiatal esetében végezzék el a digitális készségek felmérését, és biztosítsák, hogy minden fiatal számára elérhető legyen a digitális készségeket fejlesztő célzott előkészítő képzés.

A 14. pont annak biztosítására szólítja fel a tagállamokat, hogy az előkészítési szakasz elősegítse a változó munkaerőpiacon és a zöld átálláshoz szükséges készségek, valamint a vállalkozói és életpályamenedzsment-készségek elsajátítását célzó továbbképzést és átképzést.

A 15–19. pont azt ajánlja a tagállamoknak, hogy alkalmazzanak célzott és megfelelően kialakított foglalkoztatási és a kezdő vállalkozásokat érintő ösztönzőket, az ajánlatokat hozzák összhangba a minőségre és méltányosságra vonatkozó normákkal, és bővítsék ki az elhelyezkedést követő támogatást.

A 20–26. pont a partnerségekről, az adatgyűjtésről, a nyomon követésről és az alapok felhasználásáról fogalmaz meg ajánlásokat a tagállamok felé. A tagállamok megerősíthetnék a meglévő partnerségeket, és felkérést kapnak arra, hogy formalizálják az ifjúságigancia-szolgáltatókkal (ideértve az oktatási és képzési intézményeket) és más szociális (pl. gyermekgondozási, egészségügyi, szociális lakhatási, akadálymentesítési) szolgálatokkal folytatott együttműködésük jegyzőkönyveit. Ezenkívül fontos biztosítani a szociális partnerek aktív bevonását minden szinten. Arra is felkéri a tagállamokat, hogy fejlesszék tovább az integrált szolgáltatási modelleket, például az egyablakos ügyintézési pontokat, az egyesített ügykezelést vagy a multidiszciplináris csoportokat. Felszólítja továbbá a tagállamokat arra, hogy fejlesszék a fiatalok fenntartható munkaerőpiaci integrációjára vonatkozó adatokat, és tárják fel a szélesebb körű adatmegosztásban rejlő potenciált.

A 27–31. pont üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy jobban támogatja a nemzeti ifjúsági garanciarendszerek közösen elfogadott mutatórendszer alapján történő kvantitatív nyomon követését, megvizsgálja a munkaerő-felmérés jövőbeni fejlesztése jelentette új lehetőségeket, valamint azt, hogy a NEET-célcsoport értékelése milyen részletességgel végezhető el, és nyomon követi a nemzeti rendszerek végrehajtását a Foglalkoztatási Bizottság által az európai szemeszter keretében végzett többoldalú felügyelet révén. A Bizottságot arra kéri fel, hogy készítse rendszeresen jelentést a rendszerek végrehajtásával és eredményeivel kapcsolatos

fejleményekről, támogassa a tagállamok tudatosságnövelő és kommunikációs törekvéseit, és erősítse meg uniós szinten az eredmények és a bevált gyakorlatok megismertetését. A bevált gyakorlatok a többi tagállamnak segítenek abban, hogy nyomon követhető intézkedéseket vegyenek át.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítéséről

és

az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak a 149. cikkével együtt értelmezett 292. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017 novemberében kihirdette a szociális jogok európai pillérét, amely 20 alapelvet és jogot határoz meg a jól működő és méltányos munkaerőpiacok és jóléti rendszerek támogatására. Rendelkezik a tisztességes és egyenlő bánásmódban való részesülés jogáról a munkafeltételek, valamint a szociális védelemhez és a képzésekhez való hozzáférés tekintetében. Kimondja továbbá azt is, hogy a próbaidőnek észszerű időtartamra kell szólnia, és tiltja az atipikus szerződésekkel való visszaélést. A 4. elv – „a foglalkoztatás aktív támogatása” – kimondja, hogy a „fiataloknak a munkanélkülivé válásukat vagy az oktatásból való kilépésüket követő 4 hónapon belül joguk van további oktatáshoz, tanulószervezéses gyakorlati képzéshez, szakmai gyakorlathoz vagy méltányos állásajánlathoz.”
- (2) A Tanács által a 2019. július 8-i 2019/1181 határozatában elfogadott, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások³⁸, és különösen a 6. iránymutatás arra kéri fel a tagállamokat, hogy a továbbiakban is kezeljék az ifjúsági munkanélküliséget, valamint a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok problémáját a korai iskolaelhagyás megelőzésével és az iskolából a munkaerőpiacra történő átmenet strukturális fejlesztésével (ideértve az ifjúsági garancia teljes körű végrehajtását).
- (3) A nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlás³⁹ meghatározza a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséhez kapcsolódó elemeket és alapelveket, amelyek lehetővé teszik az egyének számára, hogy a nem formális és az informális tanulással megszerzett ismereteiket, készségeiket és kompetenciáikat érvényesítsék, és ez alapján teljes vagy adott esetben részleges képesítést szerezzenek.

³⁸ HL L 185., 2019.7.11., 44–45. o.

³⁹ HL C 398., 2012.12.22., 1–5. o.

- (4) „A kompetenciafejlesztési pályákról: új lehetőségek a felnőttek számára” című, 2016. december 19-i tanácsi ajánlás⁴⁰ azt javasolja, hogy az alacsony képzettségi és tudásszinttel, illetve kompetenciákkal rendelkező felnőttek kapjanak lehetőséget – egyéni igényeik alapján – arra, hogy az írási, olvasási, számolási és digitális kompetenciák terén elérjenek egy minimális szintet; és/vagy szélesebb körű készségeket, tudást és kompetenciákat szerezzenek meg.
- (5) Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2018. május 22-i tanácsi ajánlás⁴¹ arra szólítja fel a tagállamokat, hogy támogassák az alapszintű digitális készségek fejlesztését, valamint a teljes népesség körében javítsák és fejlesszék a digitális kompetenciák szintjét.
- (6) A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló, 2014. március 10-i tanácsi ajánlás⁴² útmutatást ad a színvonalas szakmai gyakorlatok biztosítása kapcsán, és kitér bizonyos minőségi elemekre is, amelyek különösen a tananyaghoz, a munkafeltételekhez, valamint a pénzügyi feltételek és a felvételi gyakorlatok átláthatóságához kapcsolódnak.
- (7) A színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről szóló, 2018. március 15-i tanácsi ajánlás⁴³ 14 alapvető kritériumot határoz meg, amelyeket a tagállamoknak és az érdekelt feleknek a szakmai készségek fejlesztését és a személyes fejlődést egyaránt biztosító színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzés fejlesztése során alkalmazniuk kell.
- (8) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1700 rendelete (2019. október 10.)⁴⁴ közös keretet hoz létre hét, korábban különálló adatgyűjtésre nézve, ideértve az uniós munkaerő-felmérést is. Az integrált európai szociális statisztikák (IEES) európai rendszere az egész EU-ra kiterjedő, részletesebb összehasonlító adatokat tesz elérhetővé, amelyeknek köszönhetően jobban megérthetjük az iskolából a munkába történő átmenetet, és pontosabban megismerhetjük a fiatalok tanulási és munkatapasztalatait, valamint háttérük egyedi sajátosságait.
- (9) 2016. december 15-i következtetéseiben az Európai Tanács az ifjúsági garancia folytatását sürgeti. 2017. június 15-i következtetéseiben az Európai Tanács ismételtlen megerősíti, hogy az ifjúsági munkanélküliséggel és inaktivitással szembeni fellépés továbbra is szakpolitikai prioritás marad, megjegyzi, hogy az ifjúsági garancia és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés komoly lendületet adott a strukturális reformoknak és a szakpolitikai innovációnak, és hangsúlyozza, hogy a NEET-fiatalok eléréséhez a nemzeti hatóságok határozott és kitartó erőfeszítéseire, valamint ágazatközi együttműködésre van szükség.
- (10) Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés tagállamok általi végrehajtásáról szóló, 2018. január 18-i állásfoglalásában az Európai Parlament felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megfelelő és testre szabott tájékoztatási stratégiákat a NEET-fiatalok eléréséhez, valamint olyan integrált megközelítés kialakításához, amely személyre szabottabb segítségnyújtást és szolgáltatásokat biztosít a többféle akadállyal szembenező fiatalok részére. Az Európai Parlament hangsúlyozza, hogy javítani kell az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés és az ifjúsági garancia keretében nyújtott

⁴⁰ HL C 484., 2016.12.24., 1–6. o.

⁴¹ HL C 189., 2018.6.4., 1–13. o.

⁴² HL C 88., 2014.3.27., 1–4. o.

⁴³ HL C 153., 2018.5.2., 1–6. o.

⁴⁴ HL L 261I., 2019.10.14.

állásajánlatok minőségén, és felszólít arra, hogy folytassanak tárgyalásokat a jogosultsági korhatárról.

- (11) Az európai zöld megállapodás⁴⁵ az új uniós növekedési stratégiaként az EU-t olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő.
- (12) Annak érdekében, hogy segítse a Covid19-világjárvány okozta gazdasági és társadalmi károk rendezését, az európai helyreállítás beindítását, és hogy fellépjen a munkahelyek védelmében és új munkahelyek létrehozásáért, az Európai Bizottság nagyszabású helyreállítási tervet és a NextGenerationEU Eszközt terjesztette elő az EU számára, mely az uniós költségvetésben rejlő lehetőségek maximális kiaknázásán alapul⁴⁶. Az erőforrások kulcsfontosságú szerepet játszanak például a foglalkoztatást (többek között a fiatalok foglalkoztatását) támogató rövid távú intézkedések előmozdításában, valamint a munkaerőpiacot, a szociális, az oktatási és a képzési rendszert érintő hosszabb távú szakpolitikai reformokat célzó beruházások támogatásában.
- (13) 2013-ban, az előző gazdasági recesszió során az ifjúsági (vagyis a 15 és 24 év közötti fiatalokat érintő) munkanélküliségi ráta az EU-ban 24,4 % volt, és egyes tagállamokban az 50 %-ot is meghaladta. A 15 és 24 év között NEET-fiatalok száma 6,5 millió volt. Erre reagált az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlás, amelyet 2013 áprilisában fogadtak el⁴⁷, és amely fontos uniós szintű összehangolt, aktív munkaerőpiaci szakpolitikai beavatkozás volt.
- (14) A Covid19-világjárvány az EU-ban soha nem látott gazdasági recessziót váltott ki, amely valószínűleg drámaian magas ifjúsági munkanélküliségi rátát és NEET-rátát von majd maga után. Az EU gazdasága 2020-ban várhatólag 7,4 %-kal fog zsugorodni, ami történetének eddigi legsúlyosabb recessziója, és azok a fiatalok szenvednek majd leginkább, akik már korábban is nehéz helyzetben voltak a munkaerőpiacon, míg azok, akik most lépnek be a munkaerőpiacra, nehezebben tudják majd biztosítani első munkahelyüket. A jelenlegi válságra tekintettel tehát ismételten meg kell erősíteni az ifjúsági garanciát.
- (15) A fiatalok adott esetben nehézségekkel nézhetnek szembe a munkaerőpiacon, mert az életüket éppen átmeneti időszak jellemzi, és korlátozottak szakmai tapasztalataik, esetleg egyáltalán nem rendelkeznek ilyen tapasztalatokkal. A korábbi recessziók nagyobb mértékben sújtották a fiatalokat, mint az idősebb, tapasztaltabb munkavállalókat. Az előző válság során az ifjúsági munkanélküliségi ráta 2008 és 2013 között 16,0 %-ról 24,4 %-os csúcsertékre szökött fel. A fiatal nők emellett nagyobb valószínűséggel lesznek inaktívak amiatt, hogy gondozási feladatokat látnak el (gyermeket vagy eltartott felnőttet gondoznak, vagy egyéb személyes vagy családi felelősségek hárulnak rájuk). A nők körében az inaktivitás több mint ötször gyakrabban vezethető vissza gondozási feladatokra, mint a férfiak körében. Ez a nemek közötti foglalkoztatási különbség növekedéséhez vezethet, ami a nők egész életén keresztül fennálló, hosszú távú következményekkel járhat.
- (16) Az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás tartós károkat okozhat, például növelheti a jövőbeni munkanélküliség kockázatát, csökkentheti a jövőbeni jövedelem mértékét,

⁴⁵ COM/2019/640 final.

⁴⁶ COM (2020) 441 final/2; COM(2020) 456 final; COM(2020) 442 final.

⁴⁷ HL C 120., 2013.4.26., 1–6. o.

valamint a humántőke elvesztéséhez és a szegénység generációk közötti átörökítéséhez vezethet. Ezek egyéni nehézségek formájában jelentkeznek, valamint közvetlen és közvetett költségeket jelentenek a társadalom egészének. Fokozzák a regionális egyenlőtlenségeket, például a vidéki vagy távoli térségekben élő fiatalok nem tudják biztosítani maguk számára a fenntartható munkaerőpiaci integrációt, és máshol próbálnak boldogulni.

- (17) A folyamatban lévő fejlesztések, például a termelés és a szolgáltatások digitalizációja folyamatosan alakítja a munka világát. A fiatalok felülreprezentáltak a nem hagyományos foglalkoztatási formákban, például a platformalapú munkavégzés vagy az ideiglenes munkavégzés területén, ahol adott esetben nem érhető el megfelelő szociális védelem. A fiatalok esetében magasabb a kockázata annak, hogy az automatizálás következtében elveszítik munkájukat, mivel a pályakezdő állásokban jellemzően nagyobb arányban vannak jelen az automatizálható feladatok. Ugyanakkor a digitális technológiáknak köszönhetően új munkahelyek jönnek létre, és számos gazdasági ágazatban megnő az igény a digitális átálláshoz szükséges készségek iránt.
- (18) Ha most beruházunk az európai fiatalok humán tőkéjébe, időtállóvá tesszük Európa szociális piacgazdaságait, hogy kezelni tudják a demográfiai változásokat, továbbá teljes körűen ki tudják használni a digitális korszak vívmányait és a zöld gazdaság biztosította új munkalehetőségeket. Az Unió az aktív, innovatív és képzett munkaerő valamennyi előnyét kiaknázhathatja majd, miközben elkerüli a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokkal összefüggésben felmerülő rendkívül magas költségeket.
- (19) A megerősített ifjúsági garancia hozzájárulhat az ifjúsági foglalkoztatás javításához a világválság utáni gazdasági helyzet helyreállítása során, és segíthet a digitális és a zöld átállás nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Segíthet a súlyos mértékű lassulás okozta tartós károk enyhítésében azzal, hogy a vállalatokat munkanélküli fiatalok alkalmazására ösztönzi, és képzéseket nyújt, amelyeknek köszönhetően a munkanélküli és inaktív fiatalok jobban megfelelnek majd a betöltendő állásokhoz kapcsolódó követelményeknek.
- (20) A megerősített ifjúsági garanciának biztosítania kell, hogy a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül valamennyi fiatal színvonalas állásajánlatot kaphasson, illetve további oktatásban, tanulószereződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön. E cél megvalósítása érdekében a válság idején utat kell mutatnia a fiataloknak a stabilabb munkaerőpiaci integrációhoz, és – háttérüktől függetlenül – több fiatalot kell bevonnia, garantálva hogy, senki ne maradjon le. Támogatnia kell a fiatalokat a munkatapasztalat megszerzésében és a munka változó világában szükséges megfelelő készségek elsajátításában, különös tekintettel a zöld és digitális átállás szempontjából releváns készségekre. A tanulószereződéses gyakorlati képzések ebben a tekintetben fontos szerepet játszanak. A helyreállítás során játszott szerepük megerősítése érdekében javítani kell elérhetőségüket és minőségüket. A tanulószereződéses gyakorlati képzések olyan munkákra készítik fel a fiatalokat, amelyek iránt nagy a kereslet, és így stabil munkaerőpiaci integrációt biztosítanak helyi szinten is.
- (21) Az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló 2013. évi tanácsi ajánlásban a tagállamok elkötelezték magukat annak biztosítása mellett, hogy minden 25 év alatti fiatal a munkanélkülivé válását vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószereződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön. Az érintett korcsoport

25–29 éves fiatalokkal történő kibővítése figyelembe veszi, hogy a munka és a megkövetelt készségek változó jellege miatt a tanulásról munkára való átállás és a fenntartható munkaerőpiaci integráció hosszabb időt vesz igénybe, valamint azt, hogy a Covid19-világjárvány következtében beálló gazdasági visszaesés során a 25–29 éves fiatalok nagyobb része válik majd munkanélkülivé és szorul támogatásra. Ez az intézkedés összhangban van a tagállamok ifjúságügyi intézkedéseivel és programjaival, amelyek jellemzően a 15 és 29 év közötti fiatalok számára elérhetők.

- (22) A NEET-fiatalok heterogén csoportot alkotnak. Vannak fiatalok, akik esetében a NEET-csoportba tartozás halmozott és tartós hátrányok tünete, és a társadalomtól való hosszabb távú elfordulás jele lehet. Egyes fiatalok például nem megfelelő oktatásuk és képzésük, gyakran csekély mértékű szociális védelmük, a pénzügyi forrásokhoz való csekély hozzáférésük, kétes munkakörülményeik vagy az elszenvedett hátrányos megkülönböztetés miatt különösen kiszolgáltatottak. Mások esetében a NEET-státusz valószínűsíthetően átmeneti, mivel e fiatalok a munkaerőpiacra történő belépés során nem szembesülnek komolyabb akadályokkal, és nem jellemzi őket a kiszolgáltatottság (pl. magasan képzettek, vagy jelentős és továbbra is releváns munkatapasztalattal rendelkeznek). A megerősített ifjúsági garanciának tekintettel kell lennie arra, hogy egyes NEET-fiatalok esetében kevésbé intenzív megközelítésre van szükség, míg más, kiszolgáltatottabb NEET-fiatalok esetében valószínűsíthető, hogy erőteljesebb, hosszabb időtartamú és átfogóbb beavatkozások kellenek a kiszolgáltatott fiatalokra gyakorolt aránytalanul kedvezőtlen hatások megelőzése érdekében.
- (23) Az EU-ban a fiatalok több mint egyötöde az alapszintű digitális készségeket sem sajátítja el, és az alacsonyán képzett fiatalok körében képzettebb társaikhoz képest háromszor nagyobb a valószínűsége az alulteljesítésnek a digitális készségek terén⁴⁸. Mivel a Covid19-válságból történő kilábalás során felgyorsul a digitális átállás, a digitális készségek terén mutatkozó hiányosságok alapvetően határozzák meg a fiatalok foglalkoztathatóságát, valamint az átállásból adódó lehetőségek kiaknázására való képességüket. A célzott továbbképzés segíti a fiatalokat abban, hogy megfelelően tudjanak reagálni a digitális készségek iránti megnövekedett keresletre.
- (24) A megerősített ifjúsági garanciának tartalmaznia kell előkészítő képzéseket is, amelyekre az ajánlat kihasználását megelőző első időszakban kerül sor, és amelyek specifikus készségterületekhez, például a digitális vagy zöld készségekhez kapcsolódnak. E gyakorlati képzés az első lépés lehet a teljes szakképzési tanfolyam felé vezető úton, betekintést adhat a munka világába, vagy kiegészítheti a meglévő oktatási vagy munkatapasztalatot még azelőtt, hogy az érintett fiatal kihasználja az ifjúsági garancia keretében nyújtott ajánlatot. E bevezető képzés nem hosszabbíthatja meg a négy hónapos előkészítési időszakot. A képzést rövid, informális jellege különbözteti meg az ifjúsági garancia által elérhetővé tett ajánlattól.
- (25) A szakpolitikai területek – foglalkoztatás, oktatás, ifjúságügy, szociális ügyek stb. – közötti hatékony koordináció és partnerségek nélkülözhetetlenek a minőségi foglalkoztatási, valamint oktatási és képzési lehetőségek, a tanulószereződéses gyakorlati képzések és a szakmai gyakorlat fellendítése tekintetében. Az integrált szolgáltatások (például az egyablakos ügyintézési pontok és egyéb modellek) könnyebb hozzáférést biztosítanak a szolgáltatásokhoz és az előnyökhöz, és

⁴⁸ A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI) 2019-es átlagos értékei. A számadatok a 16 és 29 év közötti fiatalokra vonatkoznak.

könnyebben tudnak személyre szabott, rugalmas, az igényekre jobban reagáló megoldásokat biztosítani a sokdimenziós problémákkal küzdő fiatalok számára. Az integrált szolgáltatásokhoz meg kell változtatni a munkakultúrát, az embereket kell a beavatkozások középpontjába helyezni, és fel kell számolni a silómentalitást az adminisztratív területeken.

- (26) A megerősített ifjúsági garanciát a nemzeti, regionális és helyi körülményekhez igazítva, támogató intézkedésekből álló rendszerrel kell végrehajtani. Az ilyen rendszereknek figyelembe kell venniük a tagállamokban tapasztalható különbségeket az ifjúsági munkanélküliség mértéke, az intézményi felépítés és a különböző munkaerőpiaci szereplők kapacitása terén. A forráselosztást illetően tekintettel kell lenniük az állami költségvetések és pénzügyi megszorítások miatti különbségekre is. E rendszereket továbbá folyamatos nyomon kell követni és fejleszteni kell.
- (27) A támogatást szolgáló intézkedések az uniós alapokból finanszírozhatók. Az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés 2014–2020 (amelyre az EU csaknem 9 milliárd EUR összegű hozzájárulást különített el) az Európai Szociális Alap általi nyújtott beruházásokkal kiegészülve az ifjúsági garancia végrehajtását támogató fő uniós pénzügyi forrás. Az európai helyreállítási terv és a NextGenerationEU Eszköz részeként a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz további pénzügyi támogatást nyújt majd az ifjúsági foglalkoztatási intézkedések terén. A 2021–2027-es finanszírozási időszakban ezeket az erőfeszítéseket kiegészíti az Európai Szociális Alap Plusz, amely támogatja a megerősített ifjúsági garancia foglalkoztatási, oktatási és képzési intézkedéseinek mindegyikét.

A KÖVETKEZŐKET AJÁNlja A TAGÁLLAMOKNAK:

- (1) Biztosítsák, hogy valamennyi 30 év alatti fiatal a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön a szociális jogok európai pillérének 4. alapelvével összhangban.

Az ifjúsági garancia onnantól kezdve legyen nyújtható egy fiatal számára, hogy regisztrál valamely ifjúságig garancia-szolgáltatónál.

Az ifjúsági garanciarendszereknek – a nemzeti, regionális és helyi körülményeknek megfelelően, valamint a célcsoportba tartozó fiatalok nemére és sokféleségére figyelemmel – négy szakasz (feltérképezés, elérés, előkészítés és ajánlat) köré szerveződő iránymutatásokon kell alapulniuk. Ezek az iránymutatások a következők:

Feltérképezés

A célcsoport, a hozzáférhető szolgáltatások és a szükséges készségek azonosítása

- (2) erősítsék meg a feltérképezést szolgáló rendszereket, hogy lehetővé váljon a NEET-fiatalok sokféleségének alaposabb megértése, ideértve az ideiglenesen a NEET-csoportba tartozó fiatalokat, akikre a gazdasági recesszió gyakorolt kedvezőtlen hatást, valamint a tartósan a NEET-csoportba tartozó fiatalokat, akik kiszolgáltatott csoportokhoz tartoznak;
- (3) térképezzék fel a különböző támogatási szükségletek kapcsán elérhető szolgáltatásokat (pl. a munkaerőpiacra vonatkozó nagy adathalmazok felhasználásával készített) helyi szükségigény-előrejelzések igénybe vétele révén a munkaerőpiacon keresett készségek azonosítása érdekében, különös figyelmet

fordítva a regionális piac sajátosságaira, valamint a vidéki, távoli vagy hátrányos helyzetű városi területeken élő fiatalok által tapasztalt akadályokra;

A megelőzés lehetővé tétele nyomon követéssel és korai figyelmeztető rendszerekkel

- (4) erősítsék meg a korai figyelmeztető rendszereket és a nyomon követést szolgáló kapacitásokat azoknak a fiataloknak az azonosítása érdekében, akik ki vannak téve a NEET-csoportba kerülés kockázatának, és közben segítsék az oktatás és képzés korai elhagyásának megelőzését (pl. rugalmasabb tanulási pályákkal, a munkaalapú tanulást érintő több lehetőséggel) az oktatási ágazattal, a szülőkkel és a helyi közösségekkel folytatott együttműködés keretében, az ifjúságpolitikai, szociális és foglalkoztatási szolgálatok bevonásával;

Elérés

Tudatosságnövelés és célzott kommunikáció

- (5) válasszanak modern, ifjúságbarát és helyi információs csatornákat az ideiglenesen és tartósan a NEET-csoportba tartozó fiatalok tudatosságának növelését célzó tevékenységekhez; ehhez használjanak online és offline kommunikációs eszközöket, és gondoskodjanak a fiatalok és a helyi ifjúsági szervezetek bevonásáról;
- (6) minden kommunikációs tevékenység során alkalmazzanak jól felismerhető, adott esetben a Bizottság által elérhetővé tett iránymutatásoknak megfelelő vizuális stílust, és biztosítsák az elérhető támogatás valamennyi típusára vonatkozó hozzáférhető és könnyen érthető információkat, például az adott ország nyelvén (nyelvein) elérhető egységes webportállal;

A veszélyeztetett csoportok elérésének fokozása

- (7) fordítsanak fokozottabb figyelmet azokra a fiatalokra, akik tartósan a NEET-csoportba tartoznak (pl. a kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalokra, beleértve a fogyatékkal élőket is), továbbá alkalmazzanak speciálisan képzett közvetítőket és olyan kiegészítő stratégiákat, mint például az ifjúsági munka, az ifjúsági nagykövetek és a fiatalokkal (vagy azok meghatározott csoportjaival) kapcsolatban álló partnerekkel folytatott együttműködés. A legnehezebben elérhető fiatalok esetében vizsgálják meg az ellátások nyújtásával történő koordináció és a mobil egységek alkalmazásának lehetőségét;

Előkészítés

A profilalkotó eszközök felhasználása személyre szabott cselekvési tervek kidolgozásához

- (8) fejlesszék a profilalkotó és a szűrést szolgáló eszközöket és gyakorlatokat úgy, hogy azok megfeleljenek a szükségleteknek és a válaszoknak; ehhez olyan többváltozós, a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő profilalkotási és szűrési megközelítést alkalmazzanak, amely figyelembe veszi a fiatalok preferenciáit és motivációit, az általuk tapasztalt akadályokat és hátrányokat, valamint munkanélküliségük vagy inaktivitásuk okait;
- (9) gondoskodjanak arról, hogy az ifjúsággarancia-szolgáltatók megfelelő személyzettel rendelkeznek, többek között a profilalkotó és a szűrést szolgáló eszközök működtetését és fejlesztését, valamint az egyéni szükségleteket és válaszokat figyelembe vevő, személyre szabott cselekvési tervek kidolgozását végző, speciális képzettségű személyzettel;

Tanácsadás, iránymutatás és mentorálás

- (10) erősítsék meg az előkészítési szakaszt képzett tanácsadók által biztosított személyközpontú tanácsadással, iránymutatással és mentorálással, amely megfelel az érintett egyének szükségleteinek, és kellő figyelmet fordít a nemi elfogultságra és a megkülönböztetés egyéb formáira. Karriertanácsadással vagy a vállalkozói készség támogatásával készítsék fel a NEET-fiatalokat a munka változó jellegére; ehhez alkalmazzanak személyes támogatást, motivációs munkát, érdekérvényesítést és/vagy a társak által nyújtott támogatást a tartósan a NEET-csoportba tartozó fiatalok esetében;
- (11) a tanácsadás, iránymutatás és mentorálás során tegyenek lehetővé holisztikusabb megközelítést azáltal, hogy a fiatalokat továbbirányítják olyan partnerekhez (pl. oktatási és képzési intézményekhez, szociális partnerekhez, ifjúsági szervezetekhez, valamint támogató ifjúságsegítőkhöz vagy szociális szolgálatokhoz), akik segíthetnek nekik a foglalkoztatás terén tapasztalt akadályok leküzdésében;

A digitális készségek fejlesztése előkészítő képzéssel

- (12) mérjék fel minden olyan NEET-fiatal digitális készségeit, aki a Lakossági Digitális Kompetenciakeret (DigComp) használatával és a hozzáférhető (ön)értékelési eszközök felhasználásával regisztrál, biztosítva, hogy az azonosított hiányosságok alapján minden fiatal számára elérhető lesz a digitális készségeket fejlesztő célzott előkészítő képzés;
- (13) gondoskodjanak az előkészítő képzés keretében elért (nem formális, informális) tanulási eredmények érvényesítéséről és elismeréséről; ehhez használják az oktatási és képzési rendszerek részét képező érvényesítési lehetőségeket, valamint használják a meglévő eszközöket (pl. Europass) vagy a tanulási eredmények gyűjtésének modulárisabb jellegű megközelítését lehetővé tevő mikrotanúsítványokat;

Egyéb fontos készségek értékelése, fejlesztése és eredményeik érvényesítése

- (14) gondoskodjanak arról, hogy az előkészítési szakasz segítse a zöld készségek, a vállalkozói készségek és az életpályamenedzsment-készségek fejlődését előmozdító továbbképzést és átképzést; ehhez használják a meglévő kompetencia-referenciakereteket, (ön)értékelési eszközöket és érvényesítési eszközöket, így segítve a fiatalokat a növekvő ágazatok nyújtott lehetőségek kiaknázásában, felkészítve őket a változó munkaerőpiacon jelentkező szükségletekre;

Ajánlat

A foglalkoztatási és a kezdő vállalkozásokat érintő ösztönzők sikerességének biztosítása a gazdasági recesszió során

- (15) alkalmazzanak célzott és gondosan megtervezett foglalkoztatási ösztönzőket (például bértámogatás, alkalmazási bónuszok, a társadalombiztosítási járulékok csökkentése, adójóváírás vagy rokkantsági ellátás), valamint kezdő vállalkozásokat érintő ösztönzőket annak érdekében, hogy a fiatalok fenntartható munkaerőpiaci integrációjára színvonalas lehetőségeket biztosítsanak;

Az ajánlat összehangolása a meglévő normákkal a minőség és a méltányosság biztosítása érdekében

- (16) az állásajánlatokat hozzák összhangba a szociális jogok európai pillérének vonatkozó alapelveivel, amelyek biztosítják a tisztességes és egyenlő bánásmódot a munkafeltételek, valamint a szociális védelemhez és a képzésekhez való hozzáférés tekintetében, biztosítják a próbaidő észszerű időtartamát, és tiltják az atipikus szerződésekkel való visszaélést;

- (17) a továbbképzési ajánlatok diverzifikálásával (pl. rugalmasabb tanulási pályák, munkaalapú tanulás, áthidaló programok, második esélyt kínáló programok) könnyítsék meg a fiatalok számára a visszatérést az oktatásba és a képzésbe, biztosítsák a nem formális és az informális tanulási eredmények érvényesítését;
- (18) fokozzák a tanulószereződéses gyakorlati képzések támogatását, és gondoskodjanak arról, hogy az ajánlatok megfeleljenek a színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzés európai keretrendszerében meghatározott minimumkövetelményeknek;
- (19) gondoskodjanak arról, hogy a szakmai gyakorlatra vonatkozó ajánlatok megfeleljenek a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerében meghatározott minimumkövetelményeknek;

Elhelyezkedés utáni támogatás nyújtása, a visszajelzések felhasználása

- (20) szükség esetén az elhelyezkedés utáni folytatólagos támogatást terjesszék ki az egyénre szabott cselekvési tervek módosítása érdekében; az elhelyezkedés után adott visszajelzések nyújtotta lehetőség kihasználásával győződjenek meg arról, hogy az érintett fiatal színvonalas ajánlatot kapott;

Horizontális támogatás

A partnerségek mobilizálása

- (21) a kormányzás valamennyi szintjén erősítsék meg a partnerségeket az ifjúságigazgarancia-szolgáltatók és az érintett érdekelt felek (például a munkáltatók, az oktatási és képzési intézmények, a szociális partnerek, az ifjúságsegítők, a szolidaritást nyújtó és civil tevékenységeket végző felek, az ifjúsági szervezetek és más civil szervezetek) között; formalizálják az ifjúságigazgarancia-szolgáltatókkal és más szociális (pl. gyermekgondozási, egészségügyi, szociális lakhatási, akadálymentesítési) szolgálatokkal folytatott együttműködések jegyzőkönyveit;
- (22) mozdítsák elő az olyan integrált szolgáltatási modellek (például az egyablakos ügyintézési pontok, az egyesített ügykezelés vagy a multidiszciplináris csoportok) további fejlesztését, amelyek megerősítik a partnerségeket és egyedüli kapcsolattartó pontként szolgálnak a fiatalok számára;

Az adatgyűjtést és a rendszerek nyomon követését érintő fejlesztések végrehajtása

- (23) fokozzák a nyomon követési adatok bővítését célzó erőfeszítéseket; ehhez erősítsék meg azokat a rendszereket, amelyek lehetővé teszik a fiatalok nyomon követését az ajánlatok elfogadása, valamint lejárta után a hosszú távú, fenntartható munkaerőpiaci integráció figyelemmel kísérése érdekében;
- (24) ösztönözzék az ifjúságigazgarancia-partnereket arra, hogy a támogatás javítása érdekében az adatvédelmi szabályok tiszteletben tartása mellett a nyomon követési és profilalkotási adatokat szélesebb körben osszák meg egymás között, ami különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő NEET-fiatalokat megcélzó beavatkozások sikere szempontjából fontos;

Az alapok teljes és optimális kihasználása

- (25) fordítsanak megfelelő nemzeti forrásokat a megerősített ifjúsági garancia által meghatározott szakpolitikai intézkedések végrehajtására, és győződjenek meg arról, hogy azok megfelelően célozzák meg a fiatalok egyéni szükségleteit;

- (26) gondoskodjanak a kohéziós politika, különösen az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés, az ESZA és az ERFA (2014–2020) keretében elérhető uniós eszközök teljes és optimális kihasználásáról, és mobilizálják a REACT-EU, valamint az ESZA+ és az ERFA (2021–2027) keretében elérhető kiegészítő források jelentős részét az ifjúsági foglalkoztatás támogatása, az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás megelőzése, valamint a releváns szakpolitikai reformok végrehajtása érdekében;
- (27) maradéktalanul aknázzák ki a nemzeti finanszírozási források egyéb olyan uniós finanszírozási forrásokkal történő kiegészítésében rejlő lehetőséget, amelyek előmozdíthatják a megerősített ifjúsági garancia végrehajtását, különös tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre, az EMVA-ra, az InvestEU-ra, az MMA-ra, az Erasmus+ programra és a technikai támogatási eszközre;

ÜDVÖZLI A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY:

Az adatgyűjtést és a rendszerek nyomon követését érintő fejlesztések végrehajtása

- (28) továbbra is támogatja az ifjúsági garanciarendszerek közösen elfogadott mutatórendszer alapján történő kvantitatív nyomon követését, szükség esetén a jelenlegi tanácsi ajánlásra tekintettel kiigazításokat javasolva;
- (29) 2022-től kezdve javítja a NEET-célcsoport értékelésének részletességét, kihasználva az EU munkaerő-felmérésének az (EU) 2019/1700 rendelet által előírt fejlesztése nyújtotta lehetőségeket;

A végrehajtás nyomon követése

- (30) nyomon követi az ifjúsági garanciarendszerek ezen ajánlás szerinti végrehajtását a Foglalkoztatási Bizottság által az európai szemeszter keretében végzett többoldalú felügyelet révén;
- (31) az európai szemeszter keretében rendszeresen bevonja a tagállamokat, így biztosítva az ifjúsági foglalkoztatással kapcsolatos szakpolitikák és programok terén zajló folyamatos nemzeti befektetések nyomon követését; adott esetben országspecifikus ajánlásokat intéz a tagállamokhoz;
- (32) rendszeres jelentéseket készít a Foglalkoztatási Bizottság számára az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtásával és eredményeivel kapcsolatos fejleményekről;

Tudatosságnövelés és célzott kommunikáció

- (33) támogatja a tagállamok tudatosságnövelő és kommunikációs erőfeszítéseit, és előmozdítja az eredmények és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti terjesztését.

Az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*